

## 50718 - Terâvih namazının her iki rekatından sonra söylenen belirli bir zikir var mıdır?

### Soru

Terâvih namazının her iki rekatından sonra söylenen belirli bir zikir var mıdır?

### Detaylı cevap

Zikirler, ibâdet türlerindedir. İbâdetlerde aslolan, farz veya vâcip veyahut da müstehap olduğunu gösteren bir delil olmadıkça onu yapmamaktır. Bir ibâdet ile birlikte onun öncesi veya sonrasında zikir ihdas etmek (çıkarmak), câiz değildir. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ashâbına birkaç gece Terâvih namazını kıldırılmış, sahâbe de, hem Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in zamanında, hem de vefatından sonra tek başlarına ve toplu olarak Terâvih namazını kılmışlar, fakat onların her iki ve dört rekatın sonunda selâmdan sonra belirli bir zikir ve duâ ile Allah Teâlâ'ya duâ ettiklerine dâir bir şey bilinmemektedir. İslâm âlimlerinin Terâvih namazının rekatları arasında sahâbe ve sonraki nesilden böyle bir şeyi nakletmemeleri, böyle bir şeyin meydana gelmediğine delil teşkil eder. Çünkü İslâm âlimleri, bundan daha gizli olan şeyleri müslümanlara nakletmişlerdir. İbâdetler konusunda izlenmesi gereken en hayırlı yol, yaptıklarını yapmak ve yapmadıklarını terk etmek sûretiyle Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e ve onun ashâbına uymaktır.

Ancak namaz kılan kimsenin, Terâvih namazının rekatları arasında belirli âyetler veya sûreler veyahut da zikirler tahsis etmeksizin ve imam veya başkasının komutasında tek bir sesle olmaksızın, Allah Teâlâ'ya duâ etmesinde veya Kur'an okumasında veyahut da Allah Teâlâ'yı zikretmesinde bir sakınca yoktur. Çünkü temiz İslâm dîninde Terâvih namazının her iki rekatından sonra söylenen zikir hakkında hiçbir delil gelmemiştir. İbâdetlerde kemiyet, keyfiyet, zaman, mekan, sebep ve sıfat (şekil) gibi konularda aslolan, Kur'an ve sünnetten delillerle sâbit olmasıdır.

İbn-i'l-Hâc diye bilinen değerli âlim Muhammed el-Abderi -Allah ona rahmet etsin-"el-Medhal" adlı kitabında şöyle demiştir:

"Terâvih namazının her iki rekatının sonunda selâmdan sonraki zikir bâbı:

İmamın, Terâvih namazının her iki rekatının sonunda insanların ihdas ettikleri zikirten, seslerini bu zikirle yükseltmekten ve (koro halindeki) bir sesin arkasından gitmekten uzak durması gerekir. Çünkü bunların hepsi bid'attır. Aynı şekilde imamın, Terâvih namazının her iki rekatının sonunda: "es-Salâtu Yerhamukumullah" demekten müezzini yasaklaması gerekir. Çünkü bu da dînde sonradan çıkarılan yeniliktir. Dînde çıkarılan her yenilik ise yasaklanmıştır. Zirâ yolların en hayırlısı, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur. O'ndan sonra Râşid halifelerin, sonra sahâbenin -Allah onların hepsinden râzı olsun- yoludur. Seleften hiç kimseden böyle yaptıklarına dâir hiçbir şey zikredilmemiştir. O halde onlara yeten şey, bize de yeter." (el-Medhal, c: 2, s: 293-294)

Bu konuda daha detaylı bilgi edinmek için [\(10491\)](#) ve [\(21902\)](#) nolu soruların cevaplarına bakınız.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.